Dosarul nr. 5r-176/2025
4-4-25056794-48-5r-25042025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

19 ianuarie 2026 mun. Străşeni

Judecătoria Străşeni, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
judecătorul Iana Talmaci
Grefier Marina Strîmbanu

a examinat în şedinţa de judecată publică contestația depusă de avocatul Sergiu Artene în interesele lui Stratan Constantin - împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 06 ***** și a deciziei de sancționare din 14.04.2025, în baza art. 47[1] alin (1) Cod contravențional.

a constatat:

La 14 aprilie 2025 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI 06 ***** în privința lui Stratan Constantin în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional pentru faptul că în perioada electorală a anului 2024 prin intermediul aplicației mobile a primit mijloace financiare ce nu i se cuvin în scopul exercitării drepturilor electorale în cadrul alegerilor din 2024 în favoarea unui candidat politic înregistrat în listele de alegeri precum și a referendumului republican, fiindu-i aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale ceia ce constituie suma de 25 000 lei.

Procesul-verbal cu privire la contravenție a fost contestat de persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional la 23 aprilie 2025.

În motivarea contestației, reprezentantul petentului a indicat că procesul-verbal și decizia în cauză le consideră ilegale și neîntemeiate din considerentele următoare: norma prevăzută de art. 47^1 prevede 3 modalități de comitere a contravenției(pretindere, acceptare sau primire). Două dintre aceste modalități de comitere sunt componențe formale și se consumă din momentul pretinderii sau acceptării bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor fără ca să fie sau nu realizat scopul urmărit.

Conform faptei descrise de agentul constatator, contravenția imputată lui Stratan Constantin a fost comisă prin primire (prin intermediul aplicației mobile a mijloacelor financiare care nu i se cuvin).

Așadar, menționează petentul, agentul constatator trebuia să cunoască care este aplicația mobilă prin care a primit mijlocele financiare, au fost sau nu ridicate aceste mijloce financiare, de către cine, de unde li care a fost suma acestor mijloce financiare, a primit contravenientul pentru sine sau pentru alte persoane, dacă da, care este această persoană.

Mai mult, de către agentul constatator nu a fost probat faptul primirii de către Constantin Stratan cu scopul exercitării sau al neexercitării drepturilor electorale din cadrul alegerilor.

Avocatul Sergiu Artene mai susține că acuzația înaintată lui Constantin Stratan este una formală și contrară prevederilor art. 443 alin. (1), lit. d) din Codul contravențional. Contrar acestor prevederi, fapta contravențională indicată în conținutul procesului-verbal se rezumă la redarea textului normei imputate fără a evidenția locul și timpul pretinsei fapte, așa cum nu sunt reflectate nici circumstanțele în care a fost comisă fapta imputată, nefiind indicată nici suma pretinselor mijloace financiare primite de către contravenient precum și care a fost paguba cauzată prin contravenția imputată.

Respectiv, conform art. 445 alin.(1) Cod contravențional, „neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind circumstanțele comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvîrșite și a datei comiterii acesteia, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal”.

Necătînd la faptul că contravenientul a fost supus audierii în cadrul procesului contravențional și a negat orice implicare în comiterea contravenției incriminate, agentul constatator, în lipsa unor probe pertinente la caz, l-a supus neîntemeiat răspunderii și pedepsei contravenționale, refuzând să-i prezinte materialele pe care se întemeiază acuzația și pedeapsa aplicată, contrar art. 384 alin. (2), lit. h) Cod contravențional.

Totodată, menționează că agentul constatator unilateral, printr-o examinare formală și superficială, a întemeiat acuzația înaintată lui Stratan Constantin pe presupuneri acționând prin încălcarea principiului legalității stipulat la alin. (1) art. 5 Cod contravențional, care prevede că nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională.

În același mod a ignorat și principiul dreptății, stipulat la art. 7 Cod contravențional, care prevede că persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor Codului contravențional.

De asemenea a ignorat și principiul caracterului personal al răspunderii contravenționale, stipulat la alin. (1) și (2) a art. 8 Cod contravențional, care prevede că persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție și este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Mai adaugă reprezentantul petentului, până la momentul de față, autoritatea din care face parte agentul constatator, fără motive întemeiate, nu a pus la dispoziția apărării și a contravenientului materialele solicitate, încălcind astfel dreptul acestuia la apărare și la examinare multilaterală și sub toate aspectele a cauzei de învinuire a sa în comitere contravenției imputate.

Solicită admiterea contestației, declararea nulă a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 1638 1929 61367212 din 14.04.2025 întocmit de agentul constatator al IP Călărași, Burcă Tatiana în privința lui Stratan Constantin. Casarea Deciziei agentului constatator prin care i-a aplicat lui Stratan Constantin

Agentul constatator Burcă Tatiana, în ședința de judecată nu s-a prezentat și prin intermediul SEDP, la 11.09.2025, reprezentantul agentului constatator, comisarul principal Diana Cotelea, a depus referința la contestația înaintată prin care își exprimă poziția, din care considerente instanța a dispus examinarea pricinii în absența agentului.

În motivarea referinței, indică agentul constatator că Stratan Constantin a primit în total 38 SMS(transferuri) de la banca comercială PSB Promsveazybank din Federația Rusă, adică a acceptat și a primit persoanl sau prin mijlocitor mijloace bănești, bunuri sau privilegii. În cadrul examinării comunicațiilor electronice s-a stabilit că cet. Stratan Constantin, în perioada iunie-octombrie 2024 a primit 38 SMSde la banka comercială PSB și nu de la personae fizice prin intermediul bănciicomerciale PSB, la fel, fiind simpatizant a partidului politic Șor/Victora-Pobeda, s-a prezentat la unul din oficiile partidului, pe str. Eminescu 24, unde a fost inclus în rețele de socializare Telegram, oferind datele cu caracter persoanl pentru a primi mijloace bănești prin aplicația banking PSB. Pentru remunerarea pretinsă, Stratan Constantin participa la diferite acțiuni, repartiza ziare cu tentă politică, desfășura sondaje, cît și în cadrul scrutinelor electorale vota pe unii sau alți candidați electorali despre care era informat pe rețeaua Telegram.

A solicitat agentul constatator respingerea contestației ca fiind nefondată, menținerea fără modificări a procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui stratan Constantin.

Persoana în privința căruia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, Stratan Constantin, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată, a declarat că nu este de acord cu agentul constatator, cum a fost întocmit procesul verbal, din câte înțelege, a fost învinuit de niște sms. Agentul constatator nu i-a cerut telefonul să verifice dacă în smsurile venite de la PSB bank au legătură cu alegerile. El a avut mai multe mesaje și de la fratele său, cu PSB banc lucrează de mai mult timp, nu anume din 2024, a avut mesaje și în 2023 pentru că fratele său îș ajuta financiar prin această bancă, a fost dat foc la casa părintească și el a ajutat financiar să se mai facă ceva, fratele a trimis bani și în 2023 și în 2024, nu sunt sume mari, pentru întreținere. El primea mesaje nu doar despre transferuri, de la PSB banc primea mesaje și despre faptul să ia seama la escroci, chiar a primit mesaj că el are credit luat de la PSB banc, în sumă de 300 mei, au venit multe sms-uri dar el nu le-a citit pe toate. În 2023 a fost candidat la consilier la partidul ,,Șansa,, a venit o persoană candidat la alegerile locale și el a acceptat, mai mult el nu a avut nimic cu nimeni, datele sale au fost date anume atunci. A primit bani de la fratele său și în acea perioadă dar nu a putut ridica banii, din 2024 -2025 nu se mai dădea voie. A primit bani în august 2024 dar i-a ridicat cred că mai târziu, în Pridnestrovia. Prin această aplicație a ridicat bani până la sfârșitul anului 2024 dar au fost de la fratele său. El nu a primit bani de la nimeni pentru alegerile electorale. Solicită să fie anulat procesul-verbal.

Avocatul Sergiu Artene, acționând în interesele petentului Stratan Constantin a susținut contestația înaintată. Din materialele cauzei, nu rezultă existența unui act de sesizare, nu este clar cum a fost inițiat procesul contravențional și în baza cărui document. Chiar dacă, prin abstracție, ar fi admisă sesizarea ar fi raportul la care a făcut referire, observă că în cuprinsul acestuia, inclusiv în partea finală, se solicită ca materialele să fie examinate în registrul nr. 2, raportul e semnat de către Valeriu Crudu,

șef SSSP AIP, comisar principal, și conține o rezoluție prin care sunt indicate anumite persoane cărora le-a fost repartizat raportul, din această rezoluție nu rezultă însă că raportul ar fi fost expediat sau remis spre examinare agentului constatator Burcă Tatiana. Totodată, menționează că raportul conține o mențiune privind confirmarea „originalului", însă nu este clar cine a efectuat această confirmare, cine sunt persoanele care au verificat corectitudinea și legalitatea documentului și în ce temei legal, din perspectiva Codului contravențional. În aceste condiții, consideră că raportul este nepertinent cauzei, întrucât din conținutul său nu reiese vreo faptă sau vreo presupusă vinovăție a lui Stratan Constantin în comiterea unei contravenții, raportul are un conținut vag și neclar, făcând referire generală la presupuse contravenții prevăzute de art. 47^1 Cod contravențional, fără a se indica cine anume le-ar fi comis. În continuare, materialele contravenționale sunt însoțite de un pretins „extras" de la Orange, care nu poartă ștampilă și nu conține nici o mențiune privind persoana care ar fi confirmat legalitatea acesteia. Nu este clar ce reprezintă acest înscris: transferuri, mesaje electronice sau alte date, dacă acestea sunt reale sau nu, și nici cine le-a furnizat. Aceleași obiecții se referă și la cele două încheieri din 1 aprilie 2025, emise de judecătorul de instrucție în cauze penale, nu este clar care este legătura și pertinența acestor încheieri față de cauza contravențională privind pe Stratan Constantin. Potrivit art. 381 alin. (2) din Codul contravențional, orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale într-un termen rezonabil de către o instanță independentă, imparțială și constituită potrivit legii, în condițiile accesului liber la justiție. În acest context, art. 425 stabilește că probele sunt elemente de fapt obținute în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului și la stabilirea vinovăției, în aliniatul 2 se indică elementele de fapt .În lista probelor nu se regăsește procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor deși conform art. 427 Cod contravențional, la ridicarea obiectelor și documentelor, agentul constatator efectuează în baza unei hotărâri motivate ridicarea lor dacă acestea nu au fost ridicare în cazul cercetării sau percheziției, în cazul nostru nu am avut nici percheziție și nici cercetare la fața locului, la materialele dosarului trebuia obligatoriu să se regăsească o hotărâre judecătorească prin care să se dispună ridicarea acestor documente dacă au importanță pentru această cauză, prin această hotărâre trebuia să înțelegem proveniență acestor documente, a persoanei de la care au fost ridicate, a conținutului lor și a relevanței pentru cauză, nimic din toate acestea nu există în dosar. De asemenea, potrivit art. 430 și 431 Cod contravențional, documentele cu valoare probatorie trebuie anexate ca corpuri delicte, prin ordonanță sau act procedural corespunzător, noi nu avem nicio ordonanță de anexare și niciun act procedural care să poată fi contestat în condițiile exercitării dreptului la apărare. Prin urmare, documentele respective sunt nule de fapt, întrucât nu îndeplinesc condițiile legale pentru a fi considerate probe. Mai mult, din conținutul raportului și al încheierilor prezentate nu rezultă nicio referire concretă la Stratan Constantin. Singurul înscris care ar încerca să susțină acuzația este o tabelă neautentificată, fără ștampilă și fără indicarea modului de obținere. Astfel, potrivit apărătorului, acuzația se întemeiază exclusiv pe o xerocopie a unui înscris cu proveniență necunoscută. Revenind la procesul-verbal contravențional, art. 443 și 445 Cod contravențional prevăd în mod expres elementele esențiale ale faptei

contravenționale, se afirmă că Stratan Constantin ar fi primit bani prin aplicația PSB, fără a se indica modalitatea, sumele primite, scopul acestora sau probele care să confirme aceste aspecte, art. 445 indică expres că neindicarea datei comiterii contravenției, duce la nulitatea absolută a procesului verbal. Din conținut procesului verbal se observă că este indicată perioada electorală 2024. Din conținutul procesului-verbal este evident că nu este clară data comiterii contravenției și a circumstanțelor și anume ce sumă. Neindicarea datei concrete duce la încălcarea dreptului la apărare, respectiv acest lucru afectează fondul cauzei și afectează direct dreptul lui Stratan Constantin la apărare. Apărarea consideră că procesul-verbal și decizia de sancționare sunt ilegale, netemeinice și bazate pe simple presupuneri. Potrivit principiului prezumției de nevinovăție, orice dubiu se interpretează în favoarea contravenientului. Atâta timp cât vinovăția nu este dovedită cert, Stratan Constantin trebuie considerat nevinovat. Xerocopiile prezentate nu pot răsturna această prezumție. În aceste condiții, solicită admiterea contestației, anularea procesului-verbal contravențional și anularea deciziei de sancționare aplicate lui Stratan Constantin.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite contestația și de a anula procesul-verbal cu privire la contravenție emis în privința lui Stratan Constantin, din următoarele considerente.

Potrivit art. 8 alin. (2) Cod Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 374 alin. (2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

Potrivit art. 378 alin. (1) Cod Contravențional, în procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

Conform art. 395 alin. (1) pct. 2 Cod Contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului.

Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale.

Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8).

Potrivit art. 440 alin.(l) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale

înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Potrivit art. 442 alin. (1) Cod Contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Pentru a putea fi incriminată comiterea unei contravenții este necesar ca agentul constatator să dovedească existența unei componenţe de contravenție prevăzută nemijlocit în partea specială a Codului contravențional.

Potrivit actului constatator, Stratan Constantin a fost sancționat pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47[1] din Codul contravențional, adică – *Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Este de menționat că *obiectul juridic* al contravenției îl constituie relațiile sociale ce țin de exercitarea liberă, corectă și nedistorsionată a drepturilor electorale.

Prin incriminarea coruperii electorale pasive, legiuitorul urmărește să asigure integritatea procesului electoral și protejarea voinței electorale a alegătorilor împotriva influențelor materiale nelegitime care ar putea deturna libertatea de alegere.

Latura obiectivă a faptei se concretizează printr-o acțiune a alegătorului constând în pretinderea, acceptarea sau primirea, fie personal, fie prin intermediul altei persoane, a unor bunuri, servicii, privilegii ori avantaje de orice natură care nu i se cuvin. Aceste beneficii trebuie să fie oferite în legătură cu exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale. Fapta nu presupune neapărat consumarea conduitei electorale (cum ar fi exprimarea votului într-un anumit fel), fiind suficientă acceptarea promisiunii sau înțelegerii în acest sens. Actul material trebuie să aibă o legătură directă cu scopul influențării voinței alegătorului. Întrucât norma are caracter subsidiar, fapta este calificată drept contravenție doar atunci când, prin conținutul ei, nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni.

Subiectul este calificat, fiind reprezentat exclusiv de alegător – adică de o persoană fizică ce are calitatea legală de a participa la vot. Doar această categorie de persoane poate răspunde contravențional pentru această faptă, întrucât elementul esențial îl constituie influențarea propriei conduite electorale în schimbul unor beneficii.

Latura subiectivă presupune existența intenției directe. Persoana trebuie să cunoască faptul că primește sau acceptă bunuri ori avantaje care nu i se cuvin și să acționeze în mod deliberat pentru a condiționa o acțiune electorală de aceste foloase. Voința de a obține un avantaj în schimbul exercitării unui drept electoral conferă faptei caracterul ilicit, chiar dacă beneficiul nu a fost efectiv încasat, iar votul nu a fost exprimat.

În consecutivitate, instanța reține prevederile art. 443 alin. (1) din Codul Contravențional, prin care legiuitorul a stabilit (1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă;c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din actul de identitate al acesteia sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art. 384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii.

Prin urmare, aceste cerințe au caracter imperativ, fiind esențiale pentru garantarea dreptului la apărare al persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional.

Din analiza procesului-verbal seria/nr. MAI 06 ***** din 14.04.2025, instanța constată că agentul constatator nu a indicat perioada exactă a săvîrșirii contravenției, rubrica de la pct. 4 din procesul-verbal fiind indicată ”*perioada electorală”*, fără a preciza coordonatele concrete ale presupusei fapte, iar o asemenea omisiune constituie o încălcare substanțială a normelor de procedură, deoarece împiedică determinarea precisă a faptelor imputate, precum și verificarea lor în mod obiectiv de către instanța de judecată.

Astfel, potrivit *Hotărârii Comisiei Electorale Centrale* privind stabilirea datei alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional, *perioada electorală* pentru alegerile prezidențiale și referendum național din anul 2024 a început la data de 12 iulie 2024, conform dispozițiilor art. 134 alin. (1) și art. 181 alin. (1) din Codul electoral al Republicii Moldova, care prevăd că perioada electorală începe cu 90 de zile înaintea zilei alegerilor și se încheie odată cu confirmarea rezultatelor votării.

Pe de altă parte, prin Legea de modificare a Codului contravențional adoptată în august 2024, a fost introdus articolul 47¹, care reglementează expres răspunderea contravențională pentru coruperea electorală pasivă, normă ce a intrat în vigoare la data de **15 august 2024**, odată cu publicarea legii în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.

Așadar, raportând data de început a perioadei electorale (12 iulie 2024) la data intrării în vigoare a noii norme contravenționale (15 august 2024), instanța observă că prima parte a perioadei electorale s-a desfășurat sub incidența cadrului normativ anterior, în care art. 47¹ Cod contravențional nu era încă în vigoare.

În consecință, în lipsa indicării exacte a momentului săvârșirii faptei, nu este posibilă stabilirea certă a faptului dacă presupusa contravenție s-a comis înainte sau după intrarea în vigoare a art. 47¹ Cod contravențional, element de importanță fundamentală pentru aplicarea principiului legalității răspunderii contravenționale și a regulii *nullum crimen, nulla poena sine lege praevia* consacrate de art. 3 alin. (1) Cod contravențional și art. 22 alin. (2) Constituția Republicii Moldova.

Or, tragerea la răspundere contravențională este posibilă doar în măsura în care fapta imputată era prevăzută de lege ca faptă contravențională la momentul comiterii sale, iar orice incertitudine privind momentul temporal al săvârșirii acesteia se interpretează în favoarea persoanei acuzate, potrivit principiului *in dubio pro reo*.

În absența indicării unei date precise privind momentul săvârșirii pretinsei fapte, instanța este în imposibilitate de a aprecia dacă aceasta s-a produs într-un interval temporal în care prevederile art. 47¹ Cod contravențional își exercitau efectiv aplicabilitatea.

De asemenea, nu au fost redactate circumstanțele cauzei relevante pentru stabilirea faptelor și consecințelor juridice ale acestora, precum și pentru evaluarea eventualelor pagube sau ale altor aspecte esențiale.

Mai mult, examinând *ex officio* procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI 06 ***** din 14 aprilie 2025, constată că la rubrica „Fapta contravenţională” agentul constatator a consemnat, în mod generic, următoarea formulare: *„* în perioada electorală a anului 2024 prin intermediul aplicației mobile a primit mijloace financiare ce nu i se cuvin în scopul exercitării drepturilor electorale în cadrul alegerilor din 2024 în favoarea unui candidat politic înregistrat în listele de alegeri precum și a referendumului republican*”*.

O asemenea redactare este vădit deficitară şi contravine cerinţelor de claritate, precizie şi completitudine impuse de art. 443 alin. (1) lit. d) din Codul contravenţional, întrucât omite descrierea concretă a acţiunilor imputate contravenientei.

Astfel, procesul-verbal nu indică ce anume s-ar fi primit - bunuri, servicii ori privilegii, de la cine, în ce context electoral, în ce scop şi la ce moment concret s-ar fi produs aceste acţiuni.

Mai mult, nu se precizează dacă fapta ar fi fost comisă personal ori prin intermediul unui mijlocitor, şi, în această ultimă ipoteză, cine anume ar fi fost acel mijlocitor.

În esenţă, agentul constatator s-a limitat la reproducerea mecanică a textului legal din art. 47¹ Cod contravenţional, fără a depune efortul minim de a cerceta şi a

particulariza fapta în raport cu realitatea factuală, transformând astfel actul de constatare într-un simplu exerciţiu formal, lipsit de fundament probator şi de valoare juridică.

O asemenea manieră superficială de întocmire a procesului-verbal denotă o încălcare a principiului legalităţii sancţiunii contravenţionale, dar şi a dreptului la apărare al persoanei vizate, întrucât aceasta este pusă în imposibilitatea de a cunoaşte cu exactitate fapta care i se vizate, neputând formula apărări efective sau contesta raţional acuzaţia.

Prin urmare, instanţa califică actul respectiv drept unul deficitar sub aspectul descrierii faptelor, întocmit cu nesocotirea exigenţelor minime de motivare şi individualizare prevăzute de lege, ceea ce atrage nevalabilitatea sa procedurală.

Întrucât procesul-verbal este actul de constatare pe baza căruia se pornește și se probează cauza contravențională, iar „probele” trebuie dobândite și consemnate în modul prevăzut de cod, orice imprecizie asupra timpului și faptelor reținute face ca actul să nu poată fundamenta răspunderea.

Prin urmare, actul constatator - procesul-verbal MAI 06 nr. ***** din 14.04.2025 nu poate fi reținut ca temei al răspunderii contravenționale și urmează a fi înlăturat din materialul probator, cu consecința anulării sancțiunii întemeiate pe acesta.

Or, dreptul la un proces echitabil nu poate fi redus la o noțiune abstractă, ci presupune existența unor garanții reale, între care se înscrie și obligația autorității de constatare de a expune cu precizie și claritate fapta pretins contravențională, pentru ca aceasta să poată fi supusă unui control judiciar efectiv.

Conform art. 6 par. 3) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, „*Orice acuzat are, mai ales, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer; d) să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării; e) să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere*”. Conform jurisprudenţei CtEDO (cauza *Anghel vs România*, hotărârea din 04.10.2007), Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că: „carențele autorităților nu pot fi imputabile reclamanților și nu trebuie să-i pună într-o situație defavorabilă” (§§ 73-74 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015).

În opinia Curții Europene, omisiunile sau erorile autorităților trebuie să servească în beneficiul acuzatului.

Cu alte cuvinte, riscul oricărei erori comise de organul de urmărire penală, sau chiar de o instanță, urmează să fie suportat de către stat, iar corectarea acesteia nu trebuie

să fie pusă în sarcina persoanei (§ 76 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015), cu excepțiile prevăzute de legislație.

În sinteza celor enunțate, instanța de judecată conchide că Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 ***** din 14.04.2025, nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 443, alin. (1), lit. d), e) și h) Cod contravențional.

Aceste din urmă raționamente implică nulitatea absolută a actului procesual întocmit, în temeiul art. 445, alin. (1) Cod contravențional, or, omisiunile admise de agentul constatator afectează grav dreptul acuzatului la un proces echitabil.

În definitiv, în situația în care legalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este afectată în mod iremediabil, circumstanțele privind caracterul veridic al contravenției, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, nu necesită a fi examinate. Contestaţia contravenţională intră sub incidenţa art. 6 din Convenţia Europeană, sub aspect penal, constituind o „acuzaţie în materie penală", cu respectarea tuturor garanţiilor oferite de Convenţie în materie penală.

Așa cum a arătat Curtea, distincţia dintre contravenţii și infracţiuni existentă în legislaţia internă a unor state semnatare ale Convenţiei Europene a Drepturilor Omului nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de aplicare a garanţiilor oferite de art. 6 din Convenţie acuzaţiilor în materie penală (cauza Ozturk vs. Germania, 21 februarie 1984, § 49).

Pentru a stabili dacă o contravenţie poate fi calificată ca având un caracter „penal" în sensul prevederilor Convenţiei, prima chestiune care trebuie determinată este dacă textul normei de drept care definește fapta ţine de legea penală, în sistemul legal al statului reclamat; apoi, trebuie determinată natura faptei și, în fine, natura și gradul de severitate al pedepsei care poate fi aplicată persoanei care se face vinovată de comiterea contravenţiei (cauza Ziliberberg vs. Moldova, 1 februarie 2005, § 29).

De regulă, criteriile enunţate nu sunt analizate cumulativ, dar dacă analiza separată nu permite să se ajungă la o concluzie clară, atunci se impune abordarea cumulativă (cauza Garyfallou AEBE vs. Grecia din 24 septembrie 1998, § 56).

În ipoteza în care norma legală a cărei încălcare se susţine se adresează tuturor cetăţenilor și nu vizează doar o categorie de persoane cu statut special, iar scopul aplicării sancţiunii este de prevenire și pedepsire, suntem în prezenţa unei acuzaţii în materie penală (cauza Ziliberberg vs. Moldova, 1 februarie 2005, § 32).

Natura și gravitatea sancţiunii aplicate, precum și sancţiunea ce s-ar fi putut aplica, trebuie analizate prin raportare la obiectul și scopul art. 6 din Convenţie.

Instanța reține că, în speță, norma contravențională în baza căreia s-a întocmit procesul-verbal are un caracter general, iar sancțiunea aplicată sub forma amenzii nu urmărește un scop reparator, ci unul punitiv și preventiv.

În consecință, acuzația formulată constituie o acuzație de natură penală în sensul Convenției Europene a Drepturilor Omului, ceea ce atrage aplicabilitatea prezumției de nevinovăție și a tuturor garanțiilor specifice aspectului penal al art. 6 din Convenție, instituite pentru protecția individului împotriva eventualelor abuzuri ale autorităților.

În aceste condiții, sarcina probei în procedura contravențională aparține exclusiv organului constatator, instanța fiind chemată să verifice, pe baza probelor administrate, existența faptei, caracterul său contravențional și vinovăția persoanei acuzate.

Având în vedere considerentele expuse, instanţa apreciază că contestaţia depusă de Stratan Constantin este pe deplin întemeiată, fiind susţinută atât în fapt, cât şi în drept.

Deficienţele esenţiale ale procesului-verbal - lipsa indicării timpului săvîrșirii, lipsa descrierii concrete a faptei, absenţa elementelor de individualizare a conduitei şi simpla reproducere a textului legal - denotă un act întocmit cu încălcarea principiilor fundamentale ale legalităţii şi clarităţii sancţiunii contravenţionale.

În consecinţă, instanţa de judecată urmează să admită integral contestaţia formulată de avocatul Sergiu Artene, care acționează în interesele lui Stratan Constantin şi să dispună anularea procesului-verbal seria/nr. MAI 06 ***** din 14.04.2025, precum şi a sancţiunii aplicate în temeiul acestuia, întrucât actul contestat nu întruneşte condiţiile de valabilitate prevăzute de lege şi nu poate constitui un temei juridic pentru angajarea răspunderii contravenţionale.

Din aceste considerente, în conformitate cu prevederile articolelor 394-395, 441, 443, 445, 448, 460-462 ale Codului contravențional, instanța de judecată,-

HOTĂRĂŞTE:

Se admite contestația depusă de avocatul Sergiu Artene în interesele lui Stratan Constantin - împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 06 ***** și a deciziei de sancționare din 14.04.2025, în baza art. 47[1] alin (1) Cod contravențional, ca fiind întemeiată.

Se anulează procesului verbal cu privire la contravenție, seria/nr. MAI 06 ***** și decizia de sancționare din 14.04.2025 emisă în privința lui Stratan Constantin, prin care a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 u. c. ce constituie suma de 25 000 lei, cu încetarea procesului contravențional.

Hotărârea succesibilă de atac la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin depunerea recursului în Judecătoria Străşeni, sediul Central.

Președintele ședinței
Judecător **Iana Talmaci**